

บทที่ 5

การแปรวรรณยุกต์

บทที่ 5 เสนอผลการวิเคราะห์การแปรของวรรณยุกต์โดยใช้หลักการทดสอบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยของ Gedney (1972) การวิเคราะห์ที่ได้พิจารณาว่าวรรณยุกต์ไทยซึ่งในปัจจุบันได้มีการแปรตามอายุและภูมิภาคหรือไม่ และเปรียบเทียบกับภาษาไทยดำพูดที่เมืองซอนลา

ในการวิเคราะห์ลักษณะทางกลศาสตร์ เพศและวัยของผู้บอกภาษามีความสำคัญเนื่องจากความต่างทางสรีระ เช่น เสียงผู้หญิงสูงกว่าผู้ชาย และเสียงเด็กสูงกว่าเสียงผู้หญิง เพราะขนาดความยาวของเส้นเสียงต่างกันซึ่งมีผลต่ออัตราการสั่นของเส้นเสียงต่อวินาที ค่าความถี่มูลฐาน (F_0 values) เป็นค่าทางกลศาสตร์ที่สะท้อนให้เห็นอัตราการสั่นของเส้นเสียง การตีความค่า F_0 height จึงต้องอยู่บนพื้นฐานเรื่องความแตกต่างทางสรีระด้วย

ดังนั้นงานวิจัยทางด้านวรรณยุกต์จึงควรจะควบคุมเรื่องอายุและเพศของผู้บอกภาษาด้วย เพราะมีผลต่อค่าความถี่มูลฐาน เช่นค่า Hertz ของวรรณยุกต์ที่ผู้ชายออกเสียงจะต่ำหรือน้อยกว่าของผู้หญิง แม้อายุจะเท่ากันก็ตาม อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดีเนื่องจากงานวิจัยนี้มีข้อจำกัดในการหาผู้บอกภาษาที่สามารถพูดภาษาไทยได้ดี จึงไม่ได้ควบคุมเรื่องเพศของผู้บอกภาษา แต่ได้มีการปรับค่าของเสียงโดยการเทียบค่าในผู้บอกภาษาแต่ละคน เช่น สมมุติว่าผู้บอกภาษา A มีค่าของเสียงอยู่ที่ 100-400 Hertz ก็จะปรับโดยการเทียบค่าเป็น 1-5 ซึ่งจะทำให้ค่าและตำแหน่งของวรรณยุกต์ไม่เปลี่ยนแปลงแต่กลับสามารถนำค่าของทุกคนที่มีความแตกต่างมาลงอยู่ในตารางเดียวกันได้ เพราะค่าที่ถูกปรับจะขึ้นอยู่กับค่าเสียงวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษาแต่ละคน เพียงนำมาเทียบค่าให้อยู่ในช่วงเวลา 1-5 แทน

5.1 การแยกเสียงและรวมเสียงของวรรณยุกต์ (Tone splits and coalescences)

ตามที่ได้กล่าวในบทนำ Gedney (1972) ได้แบ่งพยางค์ขึ้นต้นดั้งเดิมออกเป็น 4 กลุ่มตามลักษณะการทำงานของเส้นเสียง ได้แก่ เสียงเสียดแทรกไม่ก้อง เสียงหยุดไม่พ่นลมไม่ก้อง เสียงก้องนำด้วยการกักที่เส้นเสียง และเสียงก้อง พยางค์ขึ้นต้นทั้ง 4 กลุ่มนี้มีอิทธิพลที่อาจทำให้เกิดการแยกเสียงของวรรณยุกต์ได้ถึง 20 วรรณยุกต์ ดังนี้

วรรณยุกต์ดั้งเดิม ↙ พยัญชนะต้นดั้งเดิม	พยางค์เป็น			พยางค์ตาย	
	A ไม่มีรูป วรรณยุกต์ กำกับ	B รูปวรรณยุกต์ ไม่เอก	C รูปวรรณยุกต์ ไม่โท	DL พยางค์ตาย สระยาว	DS พยางค์ตาย สระสั้น
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 1	1 A1	5 B1	9 C1	13 DL1	17 DS1
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 2	2 A2	6 B2	10 C2	14 DL2	18 DS2
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 3	3 A3	7 B3	11 C3	15 DL3	19 DS3
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 4	4 A4	8 B4	12 C4	16 DL4	20 DS4

ภาพที่ 19 อิทธิพลของพยัญชนะต้นต่อการแยกเสียงของวรรณยุกต์

แต่เนื่องจากวรรณยุกต์มีการรวมเสียงกันทำให้ไม่มีภาษาตระกูลไทภาษาใดมีวรรณยุกต์ครบถึง 20 วรรณยุกต์ ภาษาไทยซึ่งทั้ง 8 ถิ่นก็เช่นกันได้มีการรวมเสียงของวรรณยุกต์ทำให้ภาษาไทยซึ่งทุกถิ่นที่ศึกษามีจำนวนวรรณยุกต์เท่ากันทั้งหมดคือ 6 วรรณยุกต์ โดยมีการแยกเสียงของวรรณยุกต์ระหว่างพยัญชนะ 3 กลุ่มแรก และพยัญชนะกลุ่มที่ 4 ในวรรณยุกต์ดั้งเดิมทุกแบบ (Proto-tone categories) การแยกเสียงของวรรณยุกต์เป็นสองทางนี้เกิดจากลักษณะก้องและไม่ก้องของพยัญชนะต้นดังคำกล่าวของ Pittayawat (2009:243) ที่ว่า “Most modern varieties show a basic split, i.e., bipartition across the four tonal categories based on voicing.” ซึ่งหมายความว่าภาษาไทยซึ่งปัจจุบันส่วนใหญ่จะมีการแยกเสียงของวรรณยุกต์เป็นสองทางในวรรณยุกต์ทุกแบบโดยขึ้นอยู่กับลักษณะก้องและไม่ก้องของพยัญชนะต้นดั้งเดิม กล่าวคือวรรณยุกต์ดั้งเดิม 5 แบบที่เรียกว่า A, B, C, DL, DS ได้แยกเสียงออกเป็นสองชุดในภาษาไทยซึ่งปัจจุบัน ทำให้เกิดการแยกเสียงของวรรณยุกต์เป็น ABCD123-4 นอกจากนี้วรรณยุกต์ DL และ DS มีสัทลักษณะคล้ายกันจึงรวมเป็นวรรณยุกต์เดียวกัน และวรรณยุกต์ DLDS123 มีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่คล้ายกับวรรณยุกต์ B123 จึงวิเคราะห์ให้เป็นวรรณยุกต์เดียวกัน ในทำนองเดียวกันวรรณยุกต์ DLDS4 จะมีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่คล้ายกับวรรณยุกต์ B4 จึงวิเคราะห์ให้เป็นวรรณยุกต์เดียวกันเช่นกัน การวิเคราะห์เช่นนี้สามารถบรรยายด้วยเกณฑ์การแจกแจงสับหลัก (complementary distribution) ได้ว่าวรรณยุกต์ DLDS123 และ DLDS 4 ปรากฏกับพยางค์ตาย ในขณะที่วรรณยุกต์ B123 และ B4 ปรากฏกับพยางค์เป็น วรรณยุกต์ที่มีการแยกเสียงเป็นสองทางด้วยอิทธิพลของพยัญชนะต้นไม่ก้อง

ดั้งเดิมจะเรียกว่า วรณยุคต์ A1, B1, C1 และ D1 ส่วนวรณยุคต์ที่มีการแยกเสียงเป็นสองทางด้วยอิทธิพลของพยางค์ต้นก้องดั้งเดิมจะเรียกว่าวรณยุคต์ A2, B2, C2 และ D2 (Pittayawat 2009) สรุปได้ดังนี้

วรรณยุกต์ดั้งเดิม พยัญชนะต้นดั้งเดิม	พยางค์เป็น			พยางค์ตาย	
	A ไม่มีรูป วรรณยุกต์ กำกับ	B รูปวรรณยุกต์ ไม่เอก	C รูปวรรณยุกต์ ไม่โท	DL พยางค์ตาย สระยาว	DS พยางค์ตาย สระสั้น
	พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 1	1	3	5	3
	พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 2	A1	B1	C1	D1
	พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 3				
	พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 4	2 A2	4 B2	6 C2	4 D2

ภาพที่ 20 การแยกเสียงของวรรณยุกต์เป็นสองทางในภาษาไทยช่อง

การเรียกชื่อวรรณยุกต์ในงานวิจัยนี้ จะเรียกตาม Gedney (1972) คือ A123, B123, C123, DLDS123 และ A4, B4, C4, DLDS4

5.2 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ (Tone characteristics) ของภาษาไทย

ตามที่ได้กล่าวในบทที่ 2 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์ในรายการคำเพื่อทดสอบเสียงวรรณยุกต์ด้วยการฟังจำนวน 80 คำ และหาค่าของระดับเสียงสูงกลางต่ำจากค่าเทียบเคียง (relative value) ของระดับเสียงของผู้ให้ข้อมูลหลักแต่ละคน จากนั้นแสดงระดับเสียงซึ่งเป็นสัทลักษณะของวรรณยุกต์ด้วยเกณฑ์การจำแนกพิสัยระดับเสียงของผู้พูดออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งแสดงด้วยเส้นแสดงระดับเสียง 5 เส้น และบรรยายสัทลักษณะของวรรณยุกต์โดยใช้กราฟเส้นแสดงค่าความถี่มูลฐาน (fundamental frequency curve) และตัวเลข ผลการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์ได้นำไปตรวจสอบกับการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์โดยใช้วิธีการทางกลศาสตร์ กล่าวคือใช้โปรแกรม Cool Edit Pro ในการตัดไฟล์เสียงเป็นคำเดี่ยว จากนั้นใช้โปรแกรมวิเคราะห์คลื่นเสียง Praat วิเคราะห์หาค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ในคำเดียวนั้นๆ ภาพที่ 21-28 แสดงการบรรยายสัทลักษณะของวรรณยุกต์ด้วยตัวเลขจำแนกตามอายุและภูมิภาค โดย G1 หมายถึงวัยสูงอายุ (65 ปีขึ้นไป) G2 หมายถึงวัยกลางคน (45-55 ปี) และ G3 หมายถึงวัยหนุ่มสาว (18-35 ปี) และตารางที่ 21 สรุปรวมการบรรยายสัทลักษณะของวรรณยุกต์ด้วยตัวเลขจำแนกตามอายุและภูมิภาค

เสียงเสียดแทรกไม่ก้อง
เสียงหยุดไม่พ่นลมไม่ก้อง
เสียงก้องนำด้วยการกักที่เส้นเสียง
เสียงก้อง

A	B	C	DL	DS
G1 [23]	G1 [14]	G1 [33?]	G1 [14]	G1 [24]
G2 [212]	G2 [214]	G2 [21?]	G2 [24]	G2 [35]
G3 [312]	G3 [315]	G3 [31?]	G3 [314]	G3 [24]
G1 [242]	G1 [33]	G1 [21?]	G1 [22]	G1 [22]
G2 [232]	G2 [33]	G2 [31]	G2 [22]	G2 [22]
G3 [232]	G3 [22]	G3 [31]	G3 [33]	G3 [33]

ภาพที่ 21 การแปรของวรรณยุกต์ตามอายุ ที่ ต.ดอนยายหอม อ.เมือง จ.นครปฐม

เสียงเสียดแทรกไม่ก้อง
เสียงหยุดไม่พ่นลมไม่ก้อง
เสียงก้องนำด้วยการกักที่เส้นเสียง
เสียงก้อง

A	B	C	DL	DS
G1 [13]	G1 [15]	G1 [22?]	G1 [15]	G1 [25]
G2 [213]	G2 [214]	G2 [31?]	G2 [213]	G2 [23]
G3 [212]	G3 [215]	G3 [31?]	G3 [214]	G3 [24]
G1 [243]	G1 [33]	G1 [31?]	G1 [33]	G1 [44]
G2 [232]	G2 [22]	G2 [31]	G2 [22]	G2 [22]
G3 [243]	G3 [22]	G3 [31]	G3 [22]	G3 [22]

ภาพที่ 22 การแปรของวรรณยุกต์ตามอายุ ที่ ต.ดอนพุทรา อ.ดอนตูม จ.นครปฐม

เสียงเสียดแทรกไม่ก้อง
เสียงหยุดไม่พ่นลมไม่ก้อง
เสียงก้องนำด้วยการกักที่เส้นเสียง
เสียงก้อง

A	B	C	DL	DS
G1 [23]	G1 [25]	G1 [31?]	G1 [212]	G1 [23]
G2 [23]	G2 [25]	G2 [21?]	G2 [212]	G2 [24]
G3 [313]	G3 [325]	G3 [32?]	G3 [323]	G3 [34]
G1 [452]	G1 [22]	G1 [21?]	G1 [22]	G1 [33]
G2 [243]	G2 [33]	G2 [32?]	G2 [22]	G2 [33]
G3 [242]	G3 [33]	G3 [21?]	G3 [33]	G3 [33]

ภาพที่ 23 การแปรของวรรณยุกต์ตามอายุ ที่ ต. ดอนมะเกลือ อ.อุทุมพร จ.สุพรรณบุรี

	A	B	C	DL	DS
เสียงเสียดแทรกไม่ก้อง	G1 [23]	G1 [24]	G1 [22?]	G1 [23]	G1 [23]
เสียงหยุดไม่พ่นลมไม่ก้อง	G2 [213]	G2 [24]	G2 [31?]	G2 [25]	G2 [25]
เสียงก้องนำด้วยการกักที่เส้นเสียง	G3 [214]	G3 [215]	G3 [22?]	G3 [214]	G3 [34]
เสียงก้อง	G1 [34]	G1 [33]	G1 [21?]	G1 [33]	G1 [33]
	G2 [34]	G2 [33]	G2 [32?]	G2 [33]	G2 [33]
	G3 [34]	G3 [32]	G3 [42?]	G3 [32]	G3 [32]

ภาพที่ 24 การแปรของวรรณยุกต์ตามอายุ ที่ ต. บางกุ้ง อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี

	A	B	C	DL	DS
เสียงเสียดแทรกไม่ก้อง	G1 [212]	G1 [25]	G1 [21?]	G1 [23]	G1 [23]
เสียงหยุดไม่พ่นลมไม่ก้อง	G2 [213]	G2 [25]	G2 [22?]	G2 [213]	G2 [24]
เสียงก้องนำด้วยการกักที่เส้นเสียง	G3 [423]	G3 [425]	G3 [52?]	G3 [423]	G3 [434]
เสียงก้อง	G1 [243]	G1 [33]	G1 [31?]	G1 [33]	G1 [33]
	G2 [24]	G2 [21]	G2 [31?]	G2 [22]	G2 [22]
	G3 [324]	G3 [43]	G3 [43?]	G3 [32]	G3 [43]

ภาพที่ 25 การแปรของวรรณยุกต์ตามอายุ ที่ ต. แก้มอ้น อ.จอมบึง จ.ราชบุรี

	A	B	C	DL	DS
เสียงเสียดแทรกไม่ก้อง	G1 [213]	G1 [215]	G1 [21?]	G1 [24]	G1 [24]
เสียงหยุดไม่พ่นลมไม่ก้อง	G2 [212]	G2 [214]	G2 [31?]	G2 [212]	G2 [34]
เสียงก้องนำด้วยการกักที่เส้นเสียง	G3 [212]	G3 [215]	G3 [31?]	G3 [214]	G3 [324]
เสียงก้อง	G1 [243]	G1 [33]	G1 [31?]	G1 [33]	G1 [33]
	G2 [343]	G2 [32]	G2 [343?]	G2 [33]	G2 [44]
	G3 [24]	G3 [32]	G3 [31]	G3 [32]	G3 [32]

ภาพที่ 26 การแปรของวรรณยุกต์ตามอายุ ที่ ต. ห้วยยางโทน อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี

	A	B	C	DL	DS
เสียงเสียดแทรกไม่ก้อง	G1 [213]	G1 [214]	G1 [217]	G1 [214]	G1 [34]
เสียงหยุดไม่พ่นลมไม่ก้อง	G2 [213]	G2 [215]	G2 [317]	G2 [214]	G2 [24]
เสียงก้องนำด้วยการกักที่เส้นเสียง	G3 [213]	G3 [215]	G3 [317]	G3 [213]	G3 [23]
เสียงก้อง	G1 [241]	G1 [22]	G1 [317]	G1 [33]	G1 [33]
	G2 [354]	G2 [33]	G2 [417]	G2 [33]	G2 [33]
	G3 [254]	G3 [32]	G3 [41]	G3 [32]	G3 [22]

ภาพที่ 27 การแปรของวรรณยุกต์ตามอายุ ที่ ต. ยางหย่อง อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี

	A	B	C	DL	DS
เสียงเสียดแทรกไม่ก้อง	G1 [23]	G1 [215]	G1 [227]	G1 [213]	G1 [24]
เสียงหยุดไม่พ่นลมไม่ก้อง	G2 [213]	G2 [215]	G2[2217]	G2 [214]	G2 [25]
เสียงก้องนำด้วยการกักที่เส้นเสียง	G3 [313]	G3 [315]	G3 [317]	G3 [214]	G3 [214]
เสียงก้อง	G1 [254]	G1 [221]	G1 [2327]	G1 [221]	G1 [221]
	G2 [342]	G2 [33]	G2 [317]	G2 [33]	G2 [33]
	G3 [232]	G3 [32]	G3 [317]	G3 [32]	G3 [32]

ภาพที่ 28 การแปรของวรรณยุกต์ตามอายุ ที่ ต. ห้วยท่าช้าง อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี

ตารางที่ 21 สัทลักษณะของวรรณยุกต์จำแนกตามอายุและภูมิภาค

วรรณยุกต์	ชื่อสถานที่																							
	นครปฐม						สุพรรณบุรี						ราชบุรี						เพชรบุรี					
	ดอนยายหอม			ดอนพุทรา			ดอนมะเกลือ			บางกุ้ง			แก้มอัน			ห้วยยางโทน			ยางหย่อง			ห้วยท่าช้าง		
	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3
A123	23	212	312	13	213	212	23	23	313	13	213	214	212	213	423	213	212	212	213	213	213	23	213	313
A4	242	232	232	243	232	243	452	243	242	34	34	34	243	24	324	243	343	24	241	354	354	354	342	232
B123	14	214	315	15	214	215	25	25	325	24	24	215	25	25	425	215	214	215	214	215	215	215	215	315
B4	33	33	22	33	22	22	22	33	33	33	33	32	33	21	43	33	32	32	22	33	32	221	33	32
C123	33?	21?	31?	22?	31?	31?	31?	21?	32?	22?	31?	22?	21?	22?	52?	21?	31?	31?	21?	31?	31?	22?	221?	31?
C4	21?	31	31	31?	31	31	21?	32?	21?	21?	32	42?	31?	31?	43?	31?	343?	31	31?	41?	41	232?	31?	31?
DL123	14	24	314	15	213	214	212	212	323	23	25	214	23	213	423	24	212	214	214	214	213	213	214	214
DL4	22	22	33	33	22	22	22	22	33	33	33	32	33	22	32	33	33	32	33	33	32	221	33	32
DS123	24	35	24	25	23	24	23	24	34	23	25	34	23	24	434	24	24	324	34	24	23	24	25	214
DS4	22	22	33	44	22	22	33	33	33	33	33	32	33	22	43	33	44	32	33	33	32	221	33	32

ในตอนต่อไปจะบรรยายสัญลักษณ์หรือลักษณะทางสัทศาสตร์ของวรรณยุกต์ทั้ง 6
วรรณยุกต์พร้อมกับแสดงกราฟเส้น (line graphs) ของวรรณยุกต์

วรรณยุกต์ที่ 1: A123 กลาง-ตก-ขึ้น (mid falling rising)

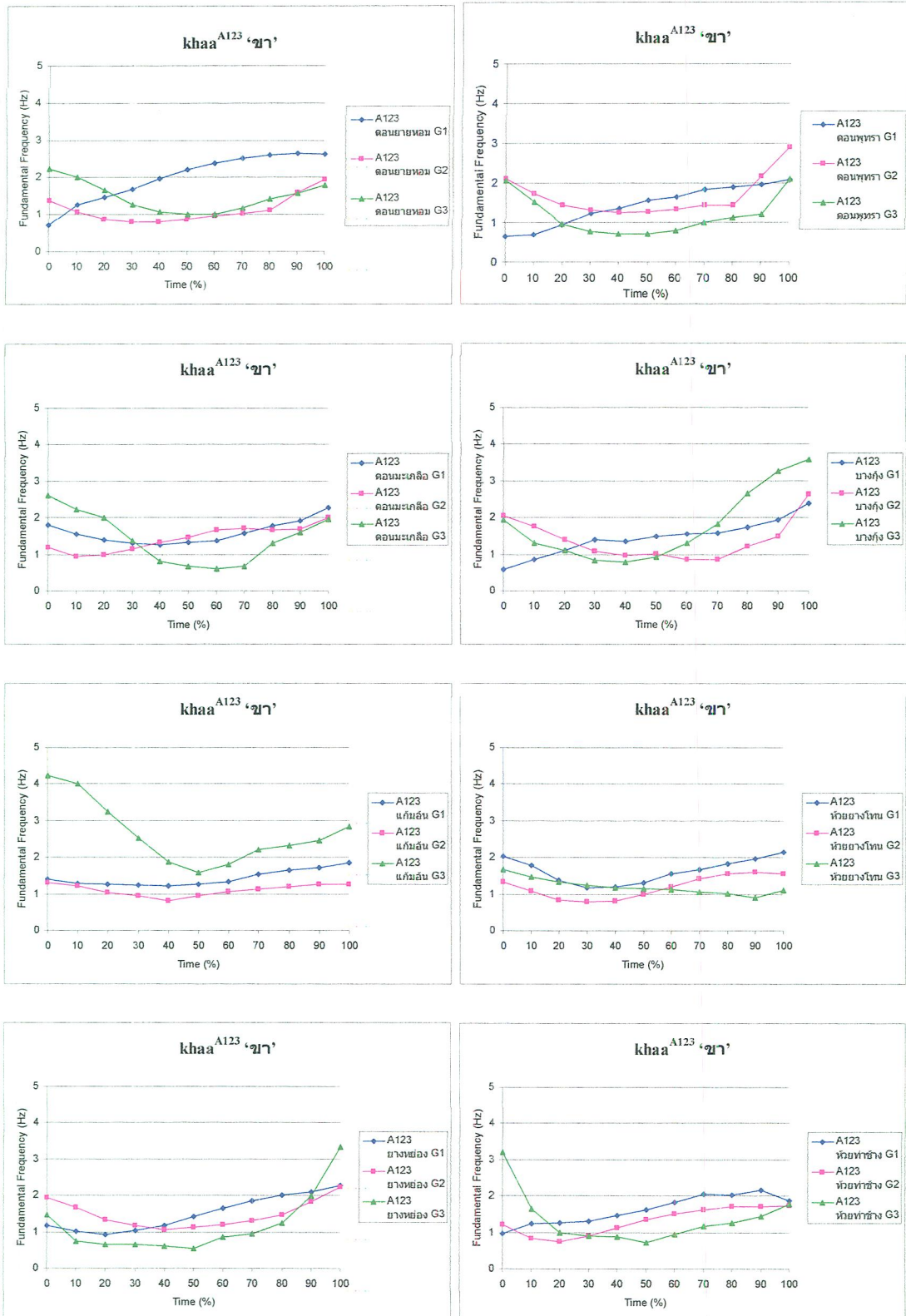
วรรณยุกต์ A123 คือวรรณยุกต์กลาง ตก และขึ้น มีสัญลักษณ์ 2 แบบคือ

สัญลักษณ์แบบที่ 1 212/312/213/313/214/423

สัญลักษณ์แบบที่ 2 13/23

ผู้บอกภาษาร้อยละ 79 ออกเสียงแบบที่ 1 ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่เริ่มต้นด้วยระดับกลางต่ำ
กลาง หรือกลางสูง และตกลงที่ระดับต่ำหรือกลางต่ำ จากนั้นขึ้นสูงไปที่ระดับกลางต่ำ กลาง หรือ
กลางสูง สัญลักษณ์แบบที่ 2 เป็นสัญลักษณ์ต่ำหรือกลางต่ำขึ้น

ผู้บอกภาษาวัยสูงอายุส่วนใหญ่จะออกเสียงแบบที่ 1 ยกเว้นที่จังหวัดราชบุรีและตำบลยาง
หย่อง จังหวัดเพชรบุรีที่ออกเสียงเป็นแบบที่ 2 ส่วนผู้บอกภาษาวัยกลางคนและวัยรุ่นหนุ่มสาวทุกคน
ยกเว้นที่ตำบลดอนมะเกลือ จังหวัดสุพรรณบุรี ออกเสียงแบบที่ 2 น่าสังเกตว่าผู้บอกภาษาวัยหนุ่ม
สาวที่ตำบลแก้มอ้น จังหวัดราชบุรีออกเสียงแบบที่ 2 ที่มีจุดเริ่มต้นในระดับที่สูงกว่าทุกกลุ่มอายุคือ
[423] ภาพที่ 29 แสดงกราฟเส้นของวรรณยุกต์ที่ 1

ภาพที่ 29 วรรณยุกต์ 1: A123 กลางต่ำ/ต่ำ ขึ้น (Lower-mid/low rising)

วรรณยุกต์ที่ 2: A4 กลางขึ้นตก (mid rising falling)

วรรณยุกต์ A4 คือวรรณยุกต์กลางต่ำขึ้นตก มีสัทลักษณะ 3 แบบคือ

สัทลักษณะแบบที่ 1 232/243/242/241/343/342/354/452

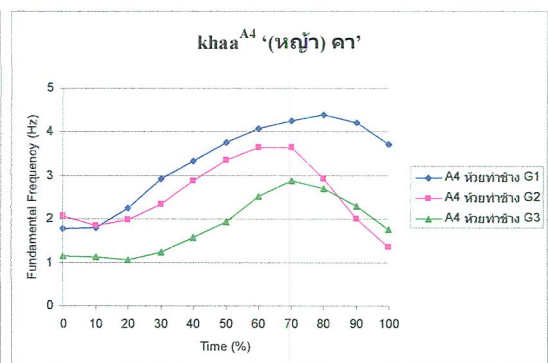
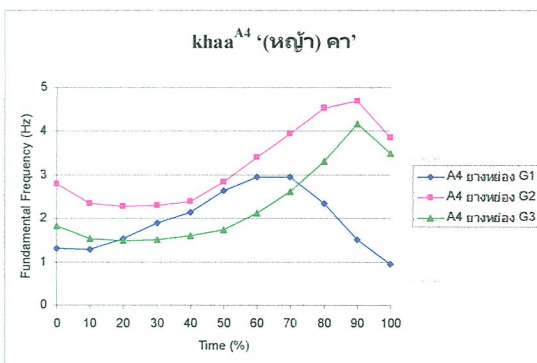
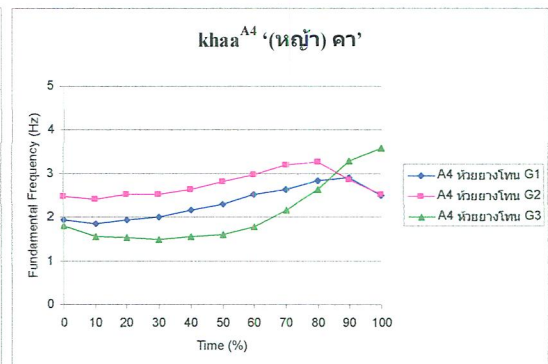
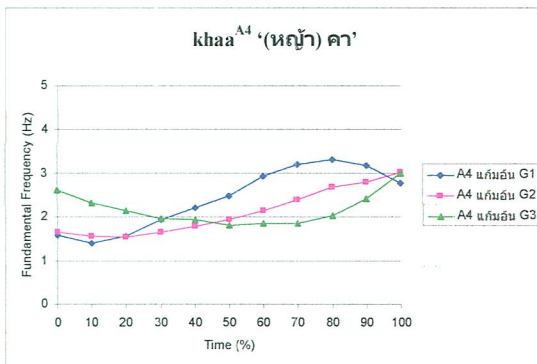
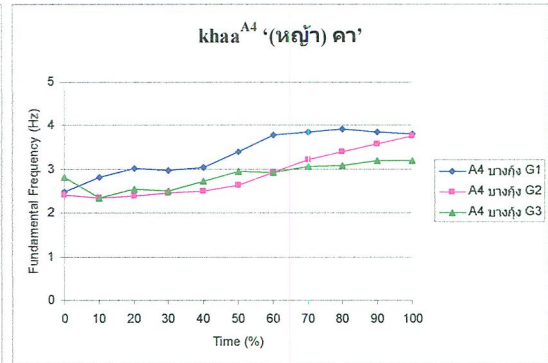
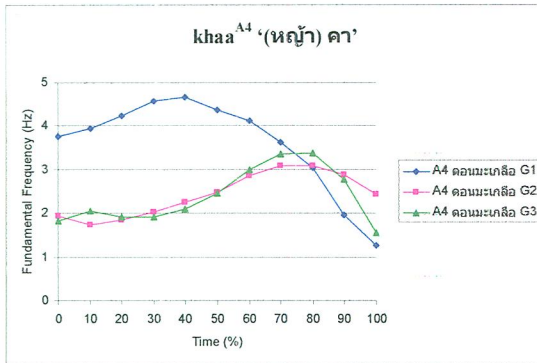
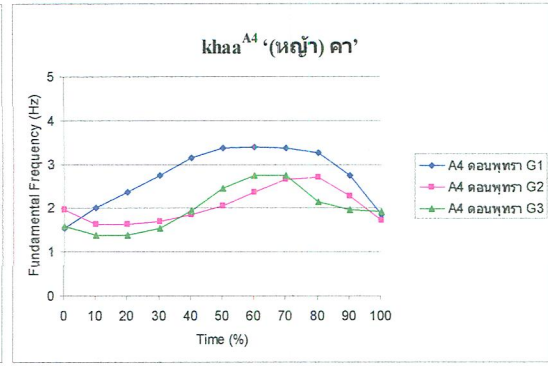
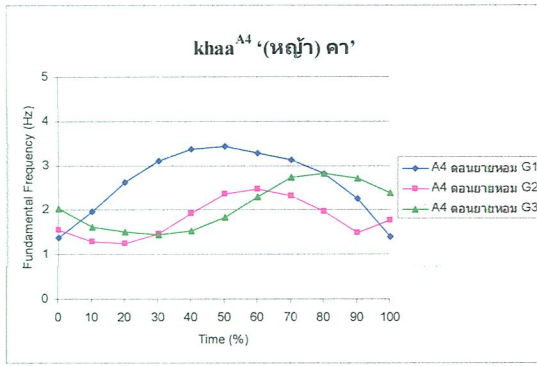
สัทลักษณะแบบที่ 2 24/34

สัทลักษณะแบบที่ 3 324

ผู้บอกภาษาร้อยละ 79 ของจำนวนผู้บอกภาษาทั้งหมดจะใช้สัทลักษณะแบบที่ 1 ซึ่งเป็นสัทลักษณะที่มีจุดเริ่มต้นที่ระดับกลางต่ำ กลาง หรือ กลางสูง และขึ้นไปสู่ระดับกลาง กลางสูง หรือสูง จากนั้นลงต่ำที่ระดับต่ำ กลางต่ำ กลาง หรือกลางสูง สัทลักษณะที่พบมากที่สุดคือสัทลักษณะกลางต่ำ ขึ้นสู่ระดับกลางหรือกลางสูงและตกลงที่ระดับกลางต่ำหรือกลาง [232/243]

ผู้บอกภาษาทวายที่ตำบลบางกุ้ง จังหวัดสุพรรณบุรีใช้สัทลักษณะแบบที่ 2 คือ [34] ส่วนผู้บอกภาษาวัยกลางคนที่ตำบลแก้มอัน และผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวที่ตำบลห้วยยางโทน จังหวัดราชบุรีใช้สัทลักษณะที่คล้ายคลึงกันคือ [24]

ผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวที่ตำบลแก้มอัน จังหวัดราชบุรีใช้สัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่แตกต่างจากที่อื่นๆคือใช้สัทลักษณะที่เริ่มต้นด้วยเสียงกลางตกลงที่กลางต่ำ จากนั้นขึ้นไปสู่ระดับกลางสูง [324] ภาพที่ 30 แสดงกราฟเส้นของวรรณยุกต์ที่ 2

ภาพที่ 30 วรรณยุกต์ 2: A4 กลางต่ำ ขึ้น ตก (Lower-mid rising falling)

วรรณยุกต์ที่ 3: B123 DL123 DS123 กลางต่ำ-ตก-ขึ้นสูง (lower-mid falling high-rising)

วรรณยุกต์ B123 คือวรรณยุกต์กลางต่ำ ตก ขึ้นสูง มีสัทลักษณะ 2 แบบ คือ

สัทลักษณะแบบที่ 1 215/214/315/325/425

สัทลักษณะแบบที่ 2 25/24/15/14

ผู้บอกภาษาจำนวนร้อยละ 67 ของผู้บอกภาษาทั้งหมดใช้สัทลักษณะแบบที่ 1 ซึ่งเป็นสัทลักษณะที่มีจุดเริ่มต้นที่กลางต่ำ กลาง หรือกลางสูง และตกลงที่ระดับต่ำหรือกลางต่ำ จากนั้นขึ้นสูงสู่ระดับสูงหรือกลางสูง สัทลักษณะที่พบมากที่สุดคือสัทลักษณะกลางต่ำตกถึงระดับต่ำและขึ้นสู่ระดับกลางสูงหรือสูง [215/214]

สัทลักษณะแบบที่ 2 เริ่มต้นที่ระดับกลางต่ำหรือต่ำและขึ้นสูงที่ระดับกลางสูงหรือสูง ผู้บอกภาษาวัยสูงอายุจำนวน 5 คนที่จังหวัดนครปฐม จังหวัดสุพรรณบุรี และตำบลแก้มอัน จังหวัดราชบุรี ใช้สัทลักษณะแบบที่ 2 นอกจากนี้ผู้บอกภาษายัยกลางคนที่จังหวัดสุพรรณบุรี และที่ตำบลแก้มอัน จังหวัดราชบุรีก็ใช้สัทลักษณะแบบที่ 2 เช่นกัน

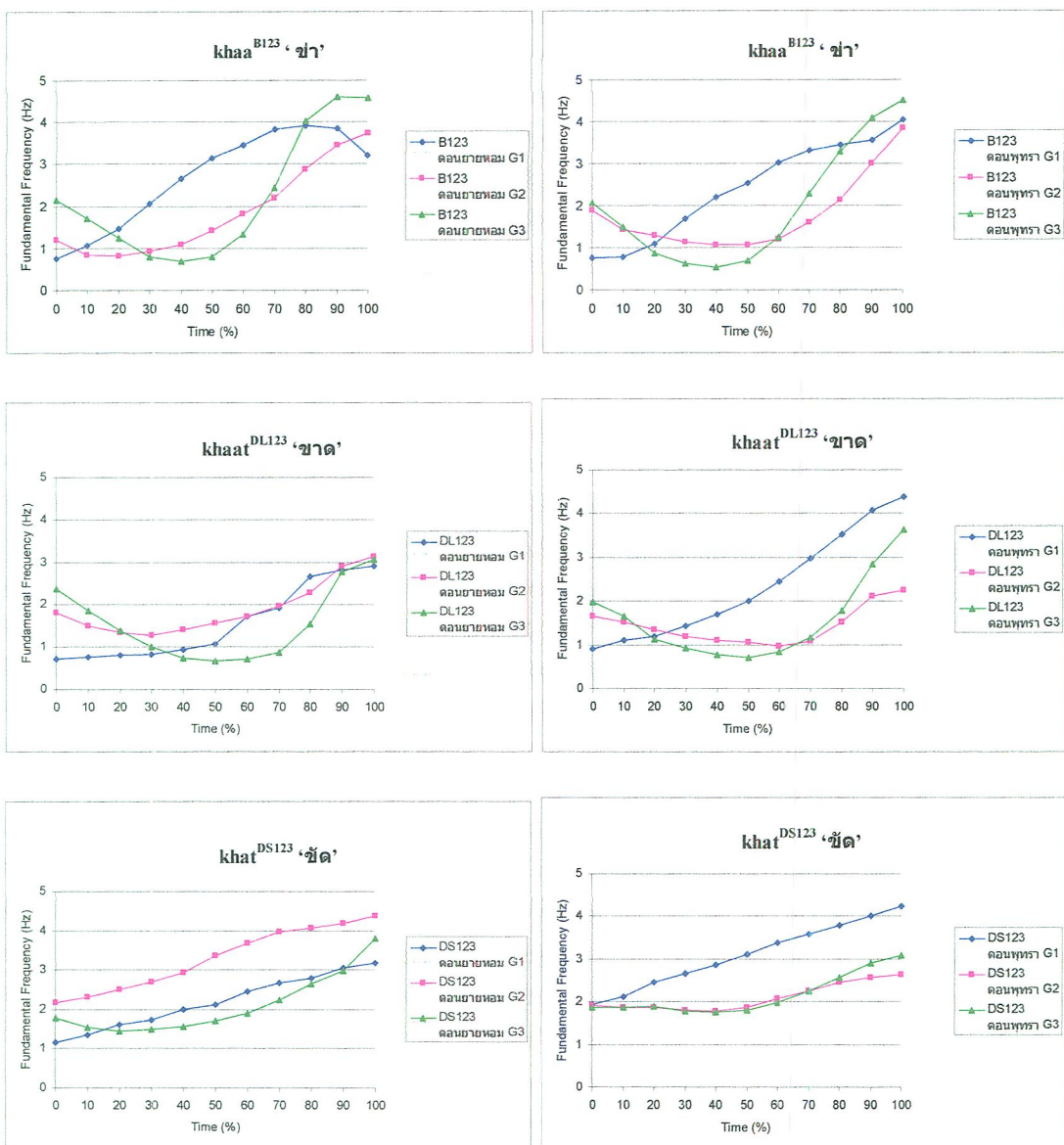
ส่วนวรรณยุกต์ DL123 และ DS123 ก็มีสัทลักษณะคล้ายวรรณยุกต์ B123 โดยมีสัทลักษณะ 2 แบบเช่นกัน จึงจัดเป็นวรรณยุกต์ย่อยของวรรณยุกต์ที่ 3 ดังนี้

สัทลักษณะแบบที่ 1 212/213/214/314/323/324/423/434

สัทลักษณะแบบที่ 2 14/15/23/24/25/34/35

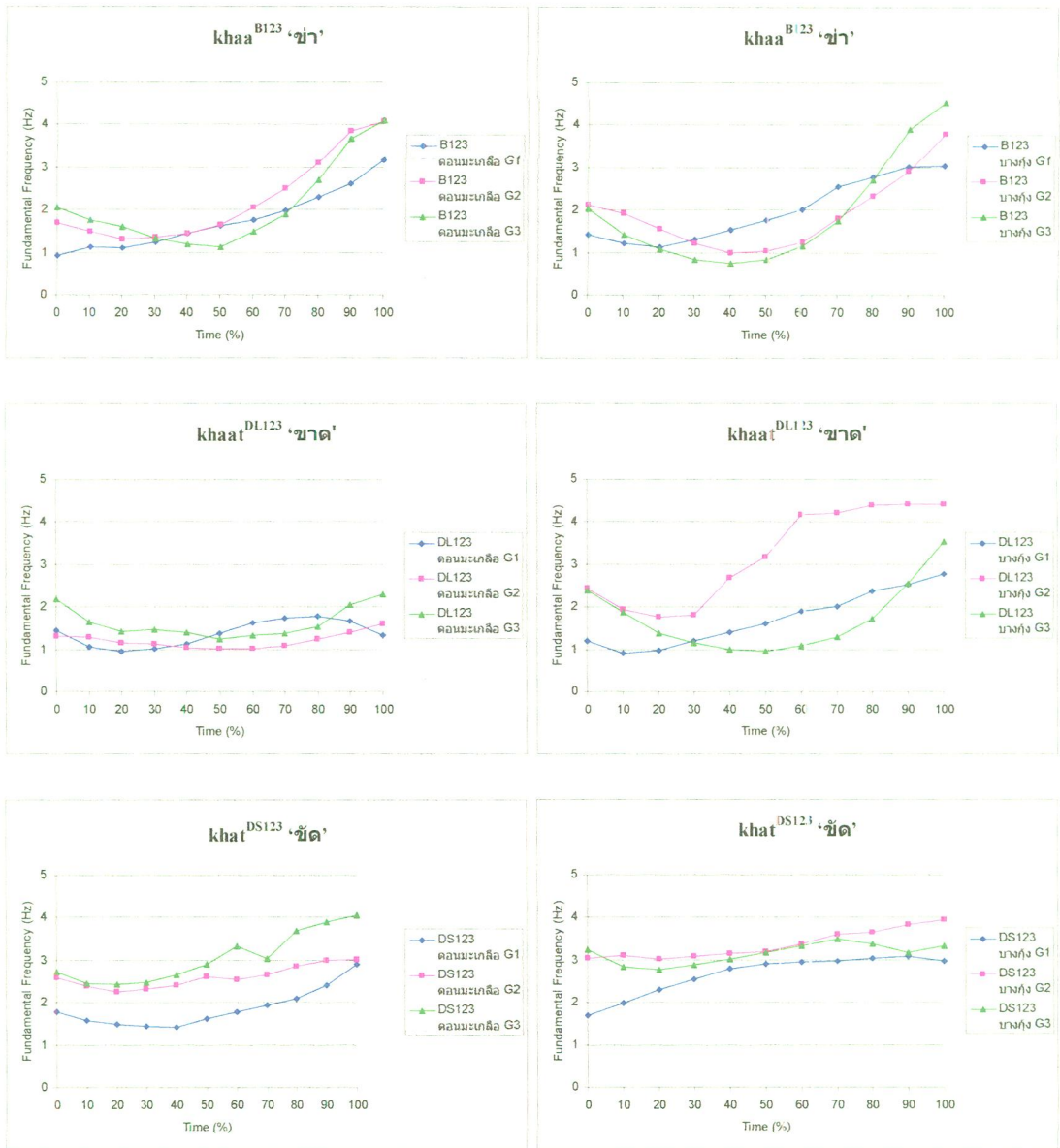
เช่นเดียวกับเสียงวรรณยุกต์ในพยางค์เป็น ผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ใช้สัทลักษณะแบบที่ 1 เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้บอกภาษายัยหนุ่มสาวและวัยหนุ่มสาวส่วนใหญ่ใช้สัทลักษณะแบบที่ 1 และผู้บอกภาษายัยสูงอายุส่วนใหญ่ใช้สัทลักษณะแบบที่ 2 ภาพที่ 31 แสดงกราฟเส้นของวรรณยุกต์ที่ 3

วรรณยุกต์ B123 DL123 DS123 ตำบลอนยายหอม และตำบลอนพุทรา

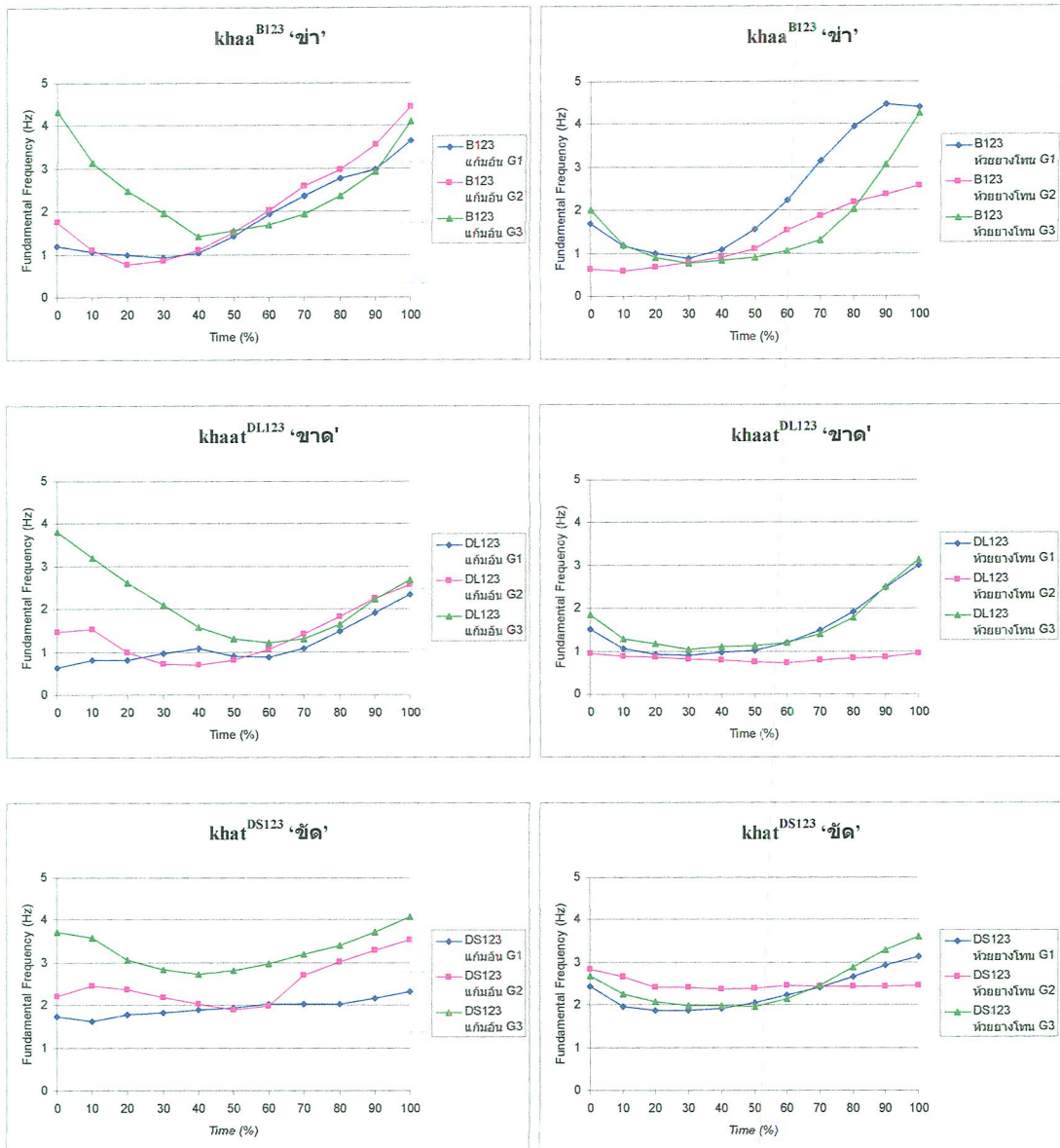
ภาพที่ 31 วรรณยุกต์ 3: B123 DL123 DS123 กลางต่ำ สูง ขึ้น

วรรณยุกต์ B123 DL123 DS123 ตำบลตอนมะเกลือ และตำบลบางกุ้ง

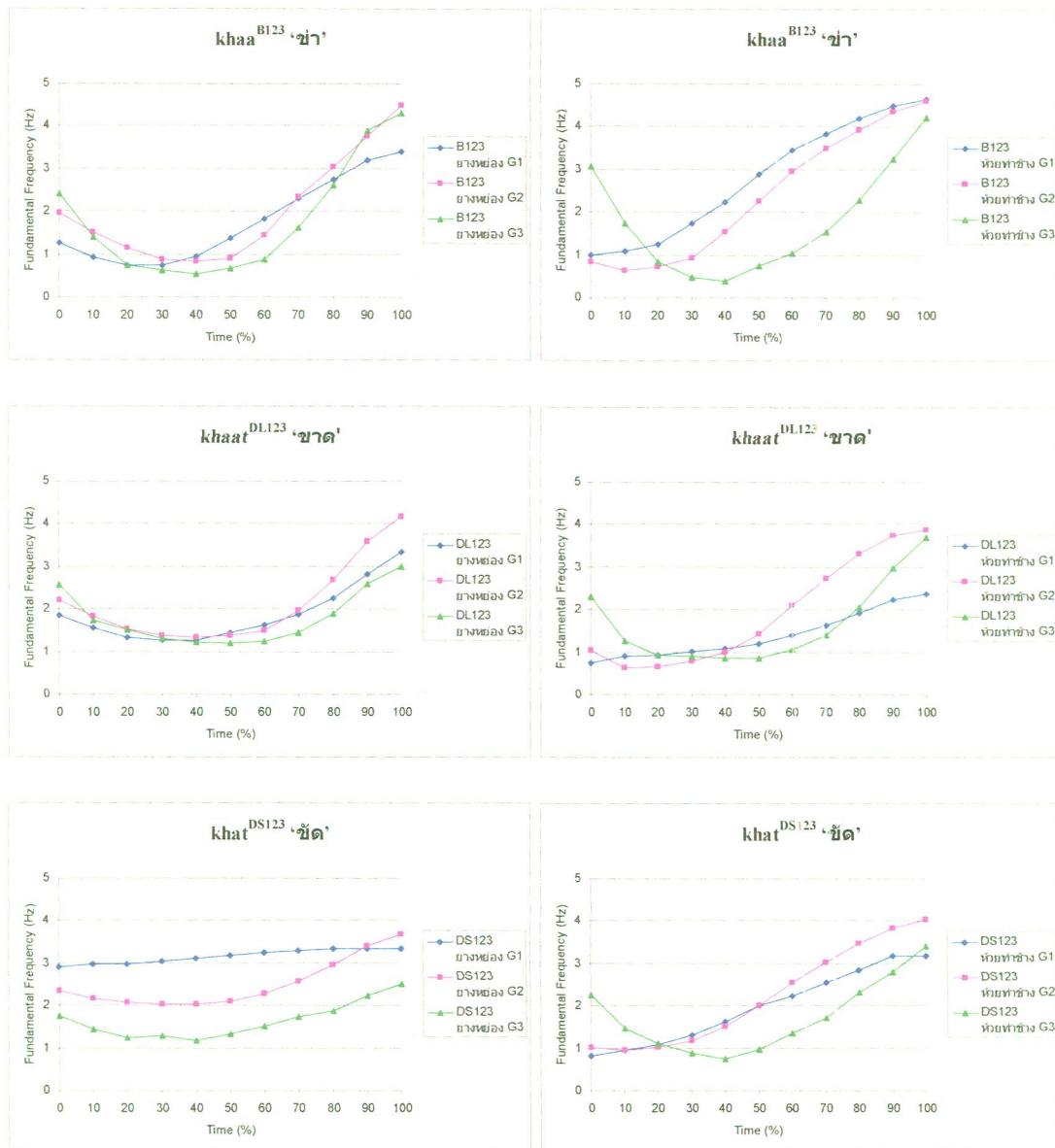
ภาพที่ 31 วรรณยุกต์ 3: B123 DL123 DS123 กลางต่ำ สูง ขึ้น (ต่อ)

วรรณยุกต์ B123 DL123 DS123 ตำบลแก้มอัน และตำบลห้วยยางโทน

ภาพที่ 31 วรรณยุกต์ 3: B123 DL123 DS123 กลางต่ำ สูง ขึ้น (ต่อ)

วรรณยุกต์ B123 DL123 DS123 ตำบลยางหย่อง และตำบลห้วยท่าช้าง

ภาพที่ 31 วรรณยุกต์ 3: B123 DL123 DS123 กลางต่ำ สูง ขึ้น (ต่อ)

วรรณยุกต์ที่ 4 B4 DL4 DS4 กลางระดับ (mid level)

วรรณยุกต์ B4 คือวรรณยุกต์กลางระดับ มีสัทลักษณะ 2 แบบ คือ

สัทลักษณะแบบที่ 1 33/22

สัทลักษณะแบบที่ 2 32/21/43/221

เนื่องจากผู้บอกภาษาจำนวนร้อยละ 67 ของผู้บอกภาษาทั้งหมดใช้สัทลักษณะแบบที่ 1 คือสัทลักษณะกลางหรือกลางต่ำระดับ จึงใช้สัทลักษณะนี้เป็นสัทลักษณะหลัก ผู้บอกภาษาทุกคนในจังหวัดนครปฐมและสุพรรณบุรี ยกเว้นผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวที่ตำบลบางกุ้ง จังหวัดสุพรรณบุรีใช้สัทลักษณะแบบที่หนึ่งในจังหวัดราชบุรี เฉพาะผู้บอกภาษาวัยสูงอายุใช้สัทลักษณะแบบที่ 1 ในจังหวัดเพชรบุรีเป็นจังหวัดเดียวที่ผู้บอกภาษาวัยสูงอายุใช้สัทลักษณะแบบที่ 2 คือ [221] และผู้บอกภาษาวัยกลางคนใช้สัทลักษณะแบบที่ 1 ส่วนสัทลักษณะแบบที่สองซึ่งเป็นเสียงตกส่วนมากจะพบในผู้บอกภาษาวัยกลางคนและวัยหนุ่มสาว

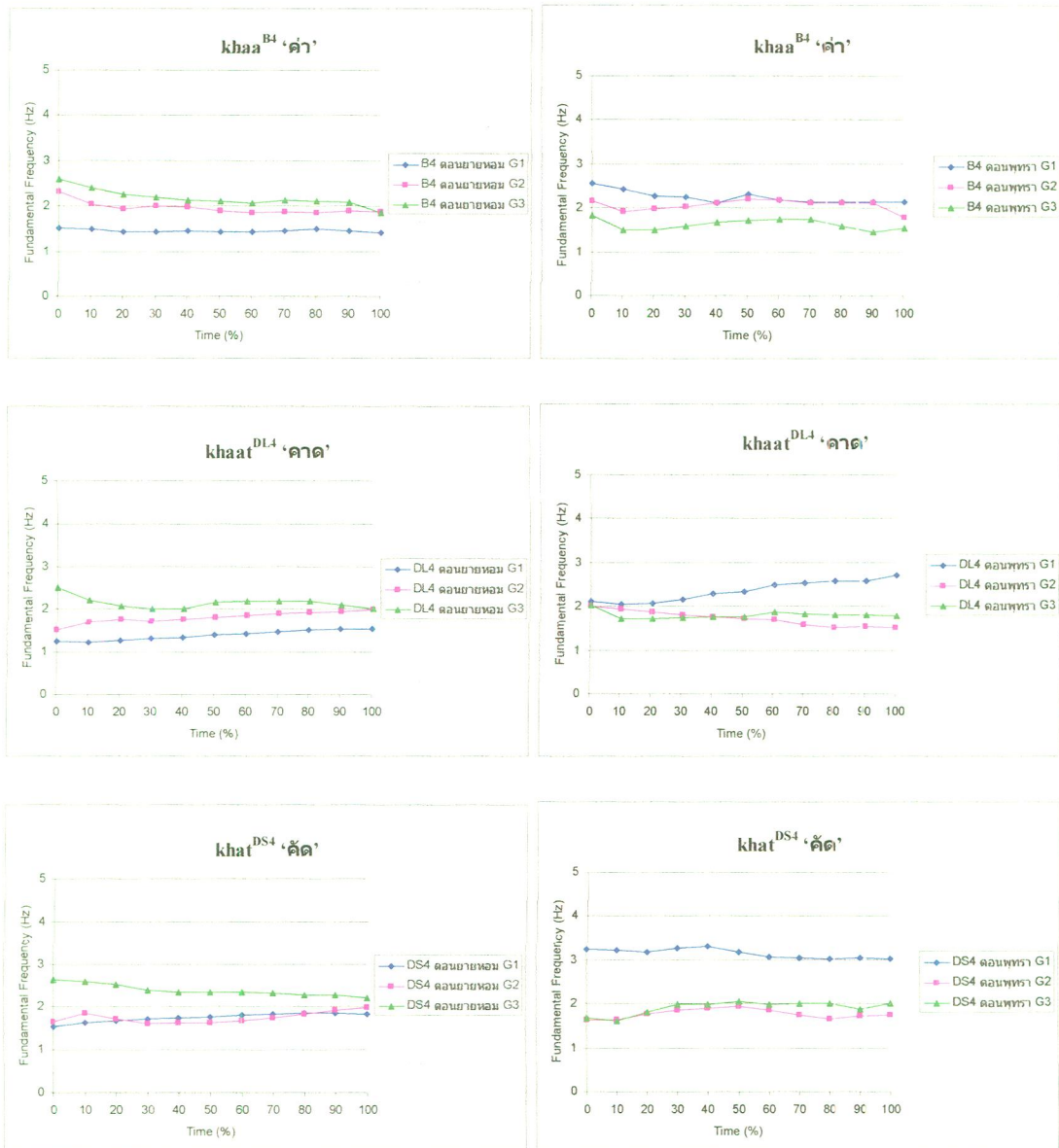
ส่วนวรรณยุกต์ DL4 และ DS4 ก็มีสัทลักษณะคล้ายวรรณยุกต์ B4 โดยมีสัทลักษณะ 2 แบบเช่นกัน จึงจัดเป็นวรรณยุกต์ย่อยของวรรณยุกต์ที่ 4 ดังนี้

สัทลักษณะแบบที่ 1 44/33/22

สัทลักษณะแบบที่ 2 32/43/221

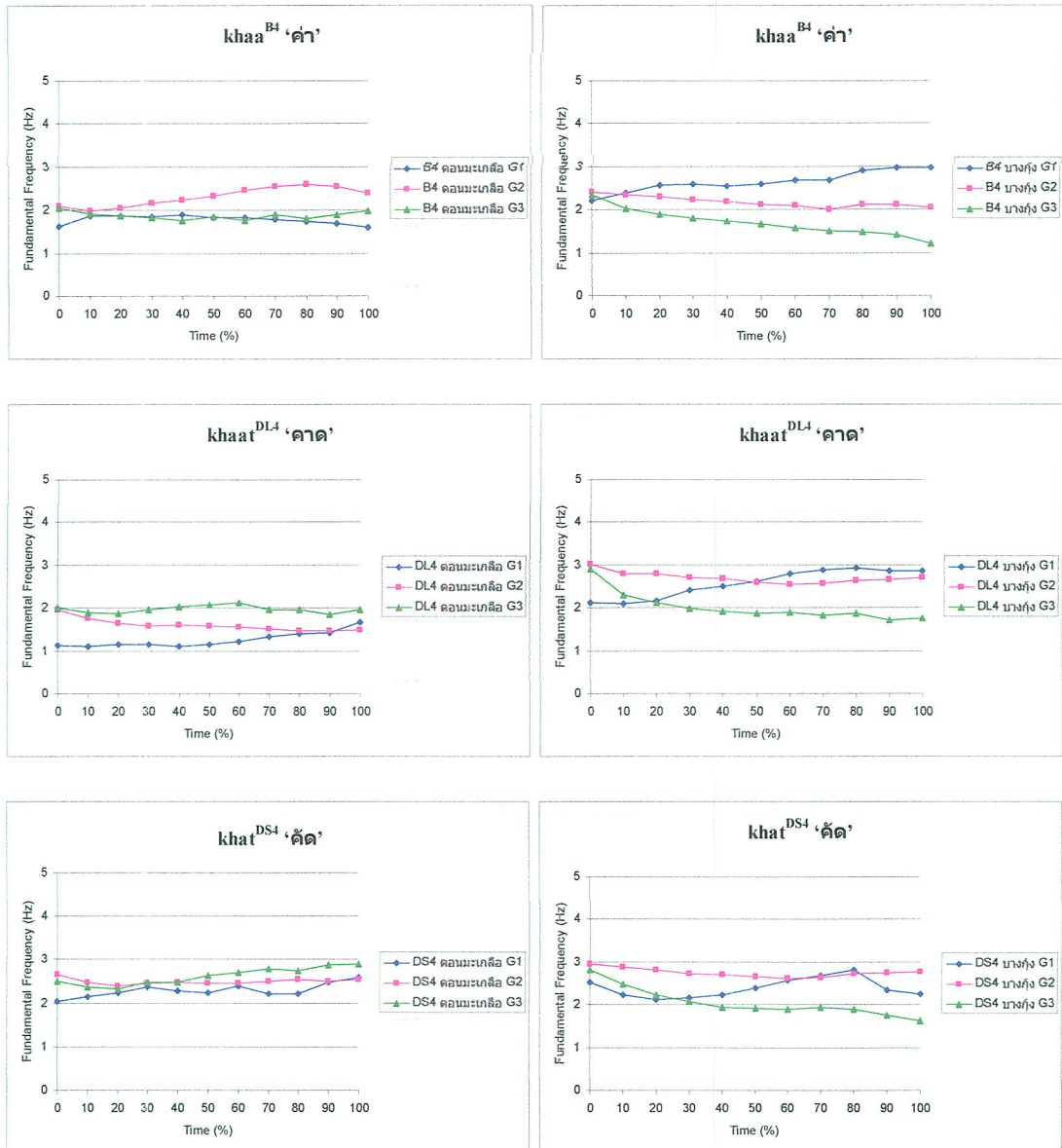
ในทำนองเดียวกับวรรณยุกต์ B4 ผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ใช้สัทลักษณะแบบที่ 1 เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้บอกภาษาวัยสูงอายุและวัยกลางคนส่วนใหญ่จะใช้สัทลักษณะแบบที่ 1 ในขณะที่ผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวใช้สัทลักษณะแบบที่ 2 โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวที่จังหวัดเพชรบุรีราชบุรี และที่ตำบลบางกุ้ง จังหวัดสุพรรณบุรี มีผู้บอกภาษาวัยสูงอายุที่ตำบลห้วยท่าช้าง จังหวัดเพชรบุรีเพียงคนเดียวที่ใช้สัทลักษณะแบบที่ 2 คือ [221] ซึ่งตรงกับสัทลักษณะ [221] ของวรรณยุกต์ B4 ภาพที่ 32 แสดงกราฟเส้นของวรรณยุกต์ที่ 4

วรรณยุกต์ B4 DL4 DS4 ตำบลอนยายหอม และตำบลอนพุทรา

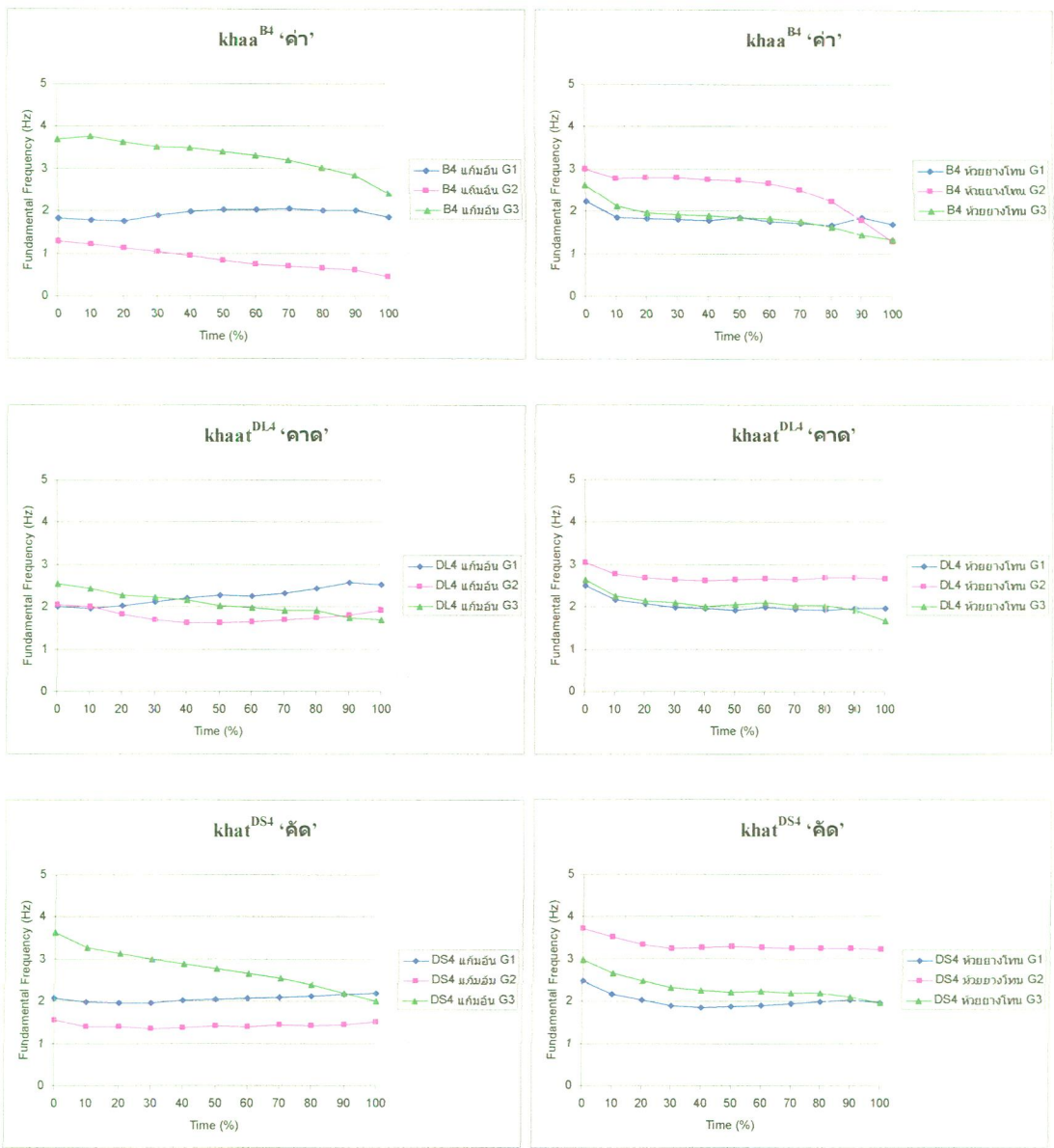
ภาพที่ 32 วรรณยุกต์ 4: B4 DL4 DS4 กลางต่ำ/กลาง ระดับ

วรรณยุกต์ B4 DL4 DS4 ตำบลตอนมะเกลือ และตำบลบางกุ้ง

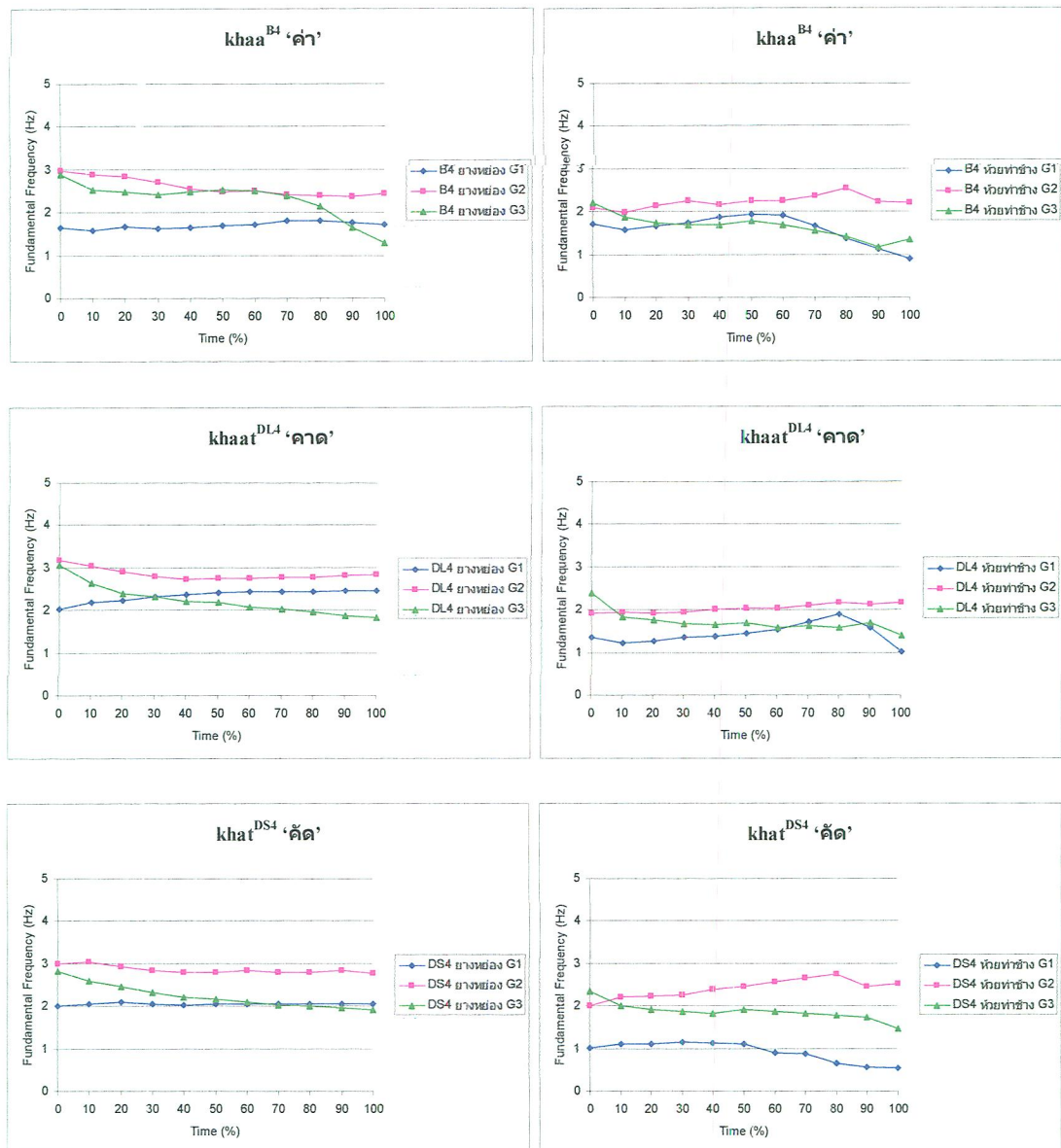
ภาพที่ 32 วรรณยุกต์ 4: B4 DL4 DS4 กลางต่ำ/กลาง ระดับ (ต่อ)

วรรณยุกต์ B4 DL4 DS4 ตำบลแก้มอัน และตำบลห้วยยางโทน

ภาพที่ 32 วรรณยุกต์ 4: B4 DL4 DS4 กลางต่ำ/กลาง ระดับ (ต่อ)

วรรณยุกต์ B4 DL4 DS4 ตำบลยางหย่อง และตำบลห้วยท่าช้าง

ภาพที่ 32 วรรณยุกต์ 4: B4 DL4 DS4 กลางต่ำ/กลาง ระดับ (ต่อ)

วรรณยุกต์ที่ 5 C123 กลางต่ำ ตก บีบที่เส้นเสียง

(Lower-mid falling with glottalized)

วรรณยุกต์ C123 คือวรรณยุกต์กลางต่ำ ตก และบีบที่เส้นเสียง มีสัทลักษณะ 2 แบบ คือ

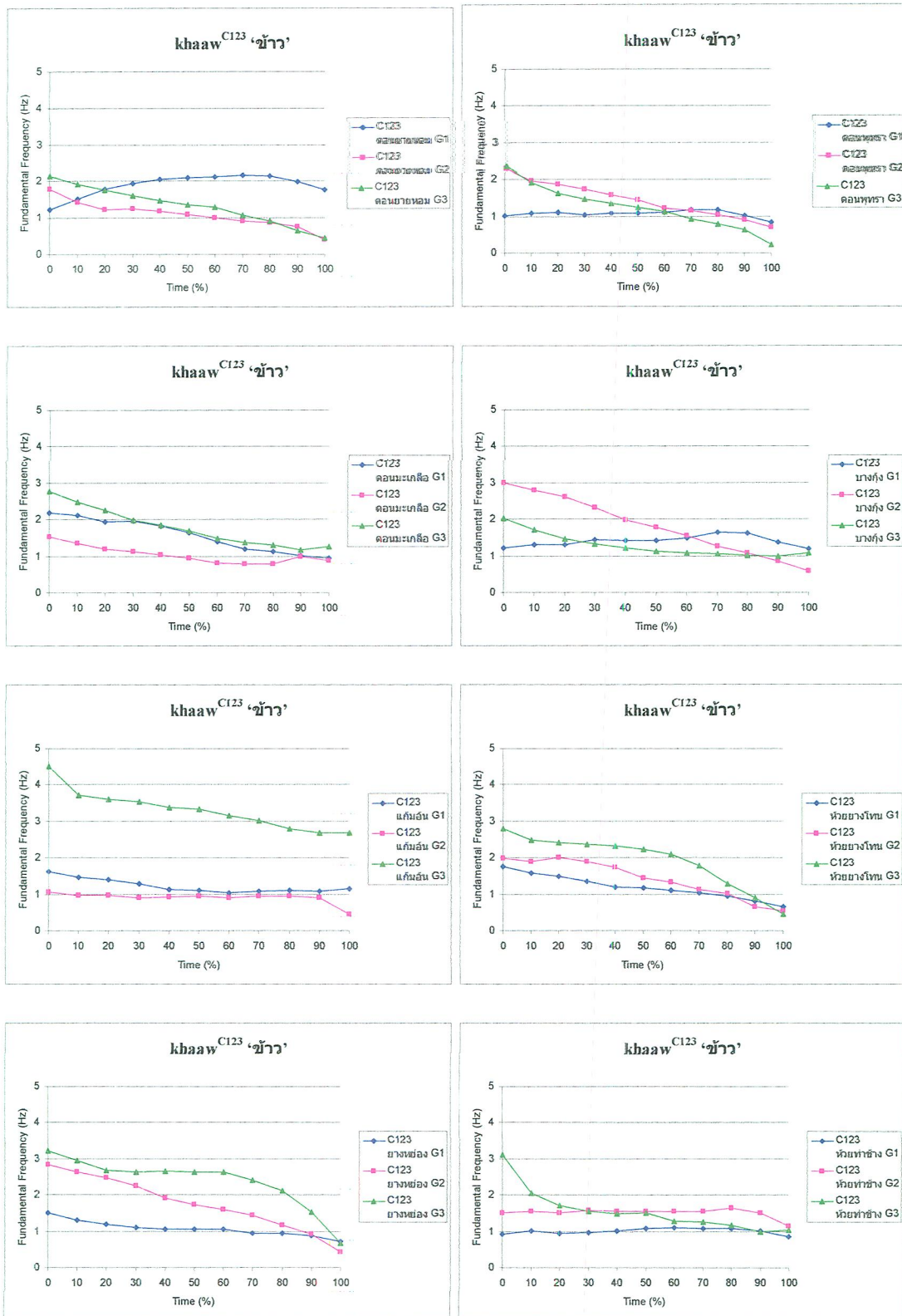
สัทลักษณะแบบที่ 1 21ʔ/31ʔ/52ʔ

สัทลักษณะแบบที่ 2 22ʔ/33ʔ

เนื่องจากผู้บอกภาษาจำนวนร้อยละ 75 ของจำนวนผู้บอกภาษาทั้งหมดออกเสียงสัทลักษณะแบบที่ 1 ซึ่งเป็นวรรณยุกต์กลางต่ำหรือกลาง ตก และบีบที่เส้นเสียง จึงกำหนดให้สัทลักษณะนี้เป็นสัทลักษณะหลัก มีผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวที่ตำบลแก้มอัน จังหวัดราชบุรีที่ออกเสียงสัทลักษณะของวรรณยุกต์เป็นเสียงตกและบีบที่เส้นเสียงเช่นกัน แต่จุดเริ่มต้นเป็นระดับสูง [52ʔ]

สัทลักษณะแบบที่ 2 ส่วนใหญ่จะพบในผู้บอกภาษาวัยสูงอายุ ได้แก่ ผู้บอกภาษาวัยสูงอายุในจังหวัดนครปฐม ที่ตำบลบางกุ้ง จังหวัดสุพรรณบุรีและที่ตำบลห้วยท่าช้าง จังหวัดเพชรบุรี นอกจากนี้ยังพบในวัยหนุ่มสาวที่ตำบลบางกุ้ง จังหวัดสุพรรณบุรี และวัยกลางคนที่ตำบลแก้มอัน จังหวัดราชบุรี

เป็นที่น่าสังเกตว่าลักษณะบีบที่เส้นเสียงยังคงอยู่กับวรรณยุกต์ C123 ในผู้บอกภาษาทุกวัย และทุกภูมิภาค ภาพที่ 5 แสดงสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่ 5 C123 ภาพที่ 33 แสดงกราฟเส้นของวรรณยุกต์ที่ 5

ภาพที่ 33 วรรณยุกต์ 5: C123 กลาง/กลางต่ำ ตก บีบที่เส้นเสียง
(Mid/lower-mid falling with glottalized)

วรรณยุกต์ที่ 6 C4 กลาง ตก ปิ๊บที่เส้นเสียง (mid falling with glottalized)

วรรณยุกต์ C4 คือวรรณยุกต์กลาง ตก และปิ๊บที่เส้นเสียง มีสัทลักษณะ 3 แบบ คือ

สัทลักษณะแบบที่ 1 31ʔ/32ʔ/43ʔ/42ʔ/41ʔ/21ʔ

สัทลักษณะแบบที่ 2 31/41

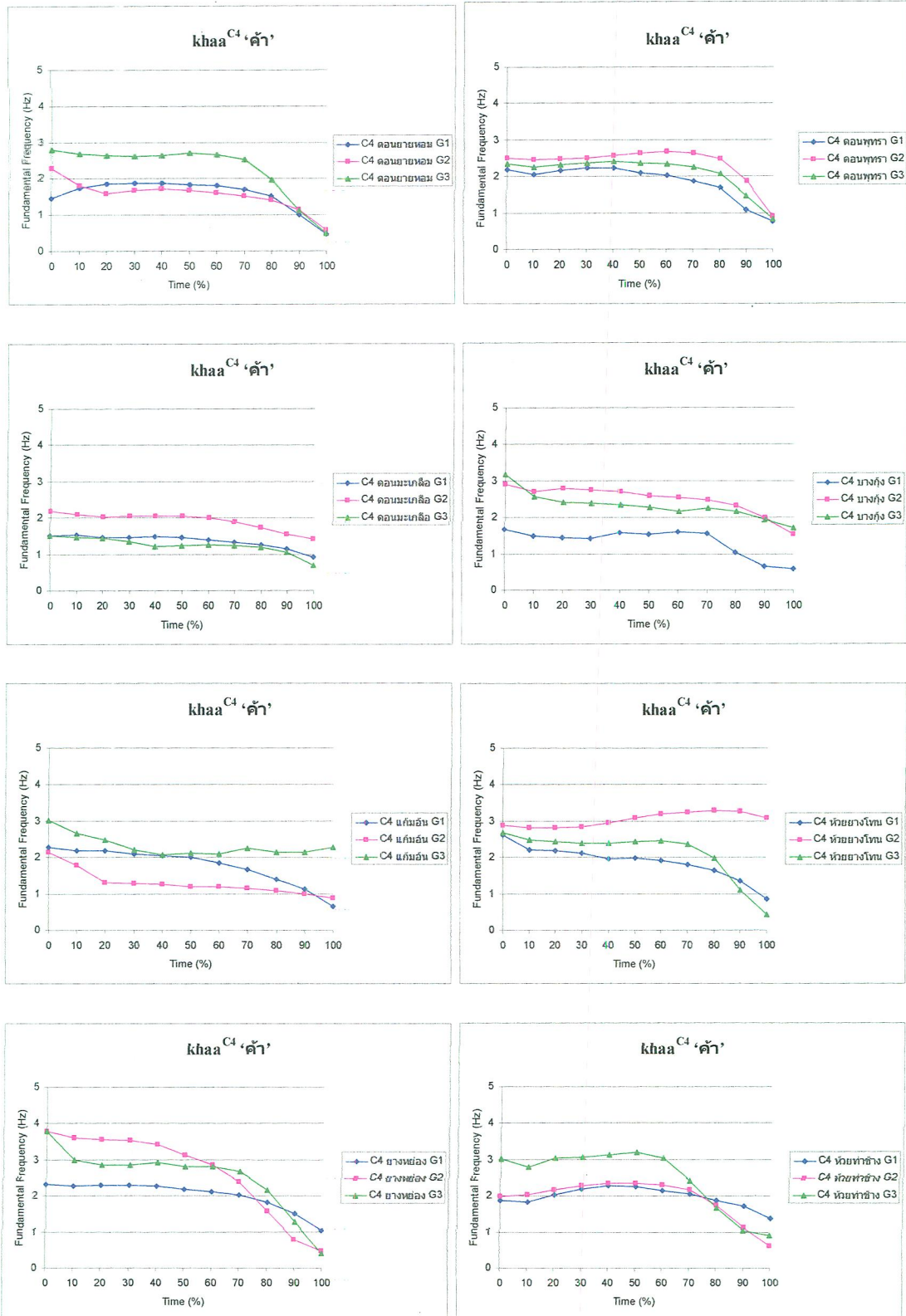
สัทลักษณะแบบที่ 3 343ʔ/232ʔ

ผู้บอกภาษาจำนวนร้อยละ 83 ของจำนวนผู้บอกภาษาทั้งหมดใช้สัทลักษณะที่เริ่มต้นด้วยเสียงกลางหรือกลางสูง ตก และผู้บอกภาษาจำนวนร้อยละ 75 ใช้สัทลักษณะที่ปิ๊บที่เส้นเสียง จึงกำหนดให้สัทลักษณะกลาง ตก ปิ๊บที่เส้นเสียงเป็นสัทลักษณะหลัก

ผู้บอกภาษาที่ใช้สัทลักษณะแบบที่ 2 ซึ่งไม่มีการปิ๊บที่เส้นเสียงจะเป็นผู้บอกภาษาวัยกลางคน และวัยหนุ่มสาว ได้แก่ที่จังหวัดนครปฐม และวัยหนุ่มสาวที่ตำบลห้วยยางโทน จังหวัดราชบุรี และตำบลยางหย่อง จังหวัดเพชรบุรี

สำหรับสัทลักษณะแบบที่ 3 มีผู้บอกภาษาเพียง 2 คนใช้ เป็นสัทลักษณะที่มีจุดเริ่มต้นในระดับเดียวกับจุดจบ จัดได้ว่าอยู่ในกลุ่มเสียงตก เช่นกัน

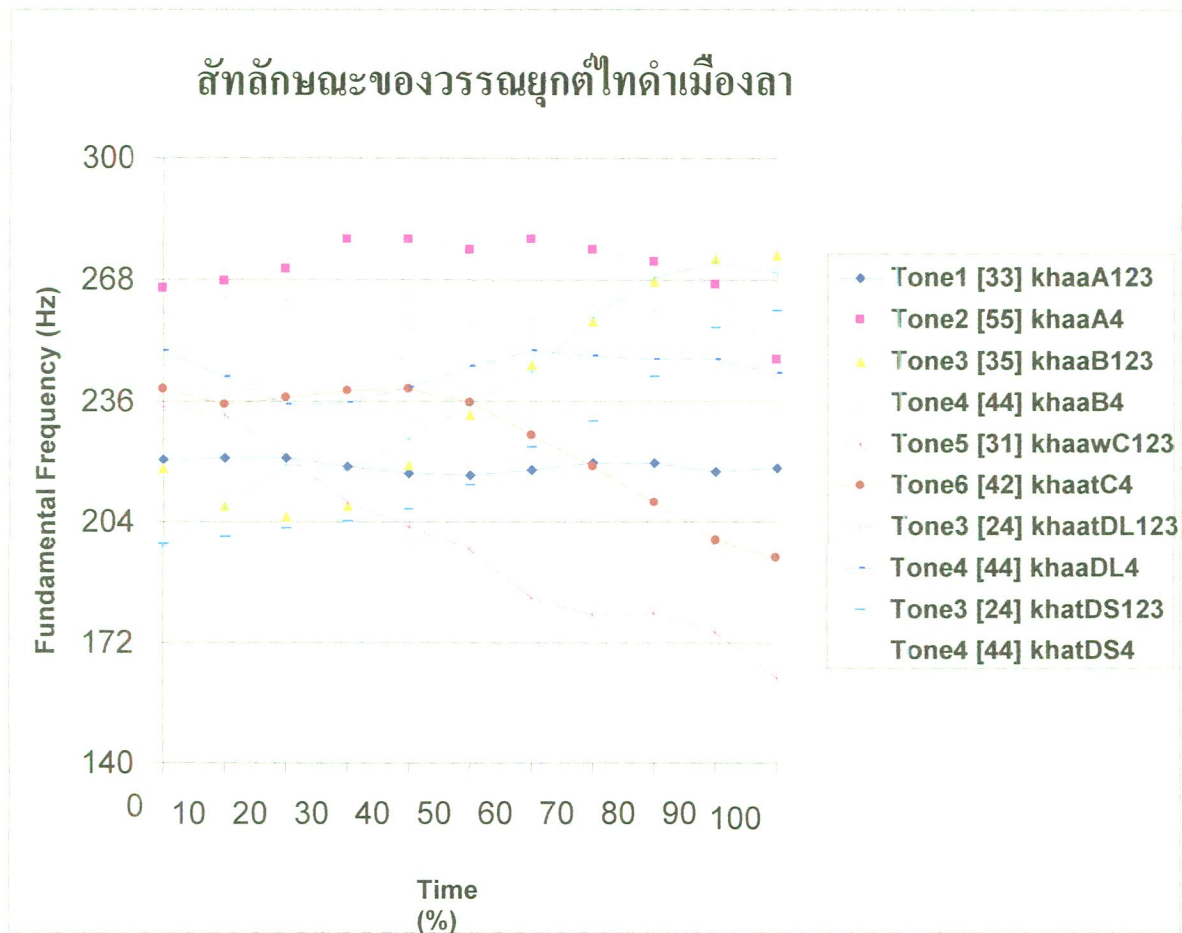
เป็นที่น่าสังเกตว่าสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่ 6 จะคล้ายกับสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่ 5 ดังนั้นจะพบว่าสัทลักษณะของวรรณยุกต์ C123 ของผู้บอกภาษาคนหนึ่ง อาจจะไปตรงกับสัทลักษณะของวรรณยุกต์ C4 ของอีกคนหนึ่ง แต่ในผู้บอกภาษาคนเดียวกันวรรณยุกต์ C123 และ C4 จะต้องแตกต่างกันคนละหน่วยเสียงวรรณยุกต์กัน เช่น ที่ตำบลดอนยายหอม จังหวัดนครปฐม วรรณยุกต์ C123 ของผู้บอกภาษาวัยกลางคน มีสัทลักษณะคือ 21ʔ และวรรณยุกต์ C4 ของผู้บอกภาษาวัยสูงอายุก็นมีสัทลักษณะ 21ʔ เช่นกัน แต่วรรณยุกต์ C123 และ C4 ของผู้บอกภาษาแต่ละคนจะต่างกัน กล่าวคือผู้บอกภาษาวัยกลางคนมีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ C4 เป็น [31] ในขณะที่ผู้บอกภาษาวัยสูงอายุก็นมีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ C123 เป็น [33ʔ] ภาพที่ 34 แสดงกราฟเส้นของวรรณยุกต์ที่ 6

ภาพที่ 34 วรรณยุกต์ 6: C4 กลาง ตก (mid falling)

5.3 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ (Tone characteristics) ของภาษาไทยดำ

- วรรณยุกต์ที่ 1 A123 กลางระดับ (mid level) [33]
 - วรรณยุกต์ที่ 2 A4 สูงระดับ (high level) [55]
 - วรรณยุกต์ที่ 3 B123 กลางขึ้น (high level) [35]
DL123/DS123 กลางต่ำขึ้น (lower-mid rising) [24]
 - วรรณยุกต์ที่ 4 B4 กลางสูงระดับ (higher-mid level) [44]
DL4/DS4 กลางสูงระดับ (higher-mid level) [44]
 - วรรณยุกต์ที่ 5 C123 กลางตก บีบที่เส้นเสียง (mid falling and glottalized) [31?]
 - วรรณยุกต์ที่ 6 C4 กลางสูงตก บีบที่เส้นเสียง (higher-mid falling and glottalized) [42?]
- สัทลักษณะของวรรณยุกต์ทั้ง 6 แสดงเป็นกราฟเส้นในภาพที่ 35 ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 35 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียงในไทดำเมืองลา

5.4 สรุป

ผลการศึกษาการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยของผู้พูดสามวัยที่อาศัยอยู่ใน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครปฐม จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดราชบุรี และจังหวัดเพชรบุรีโดยใช้หลักการทดสอบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยของ Gedney (1972) พบว่าภาษาไทยโ่ง่งที่พูดใน 4 จังหวัดดังกล่าวมีจำนวนวรรณยุกต์เท่ากันทั้งหมดคือ 6 วรรณยุกต์ โดยมีการแยกเสียงของวรรณยุกต์ระหว่างพยัญชนะ 3 กลุ่มแรก และพยัญชนะกลุ่มที่ 4 ในวรรณยุกต์ดั้งเดิมทุกแบบ การแยกเสียงของวรรณยุกต์เป็นสองทางนี้เกิดจากลักษณะก้องและไม่ก้องของพยัญชนะต้น

วรรณยุกต์ทั้ง 6 วรรณยุกต์ต่างก็มีรูปแปรซึ่งมีความแตกต่างทางสัทลักษณะเพียงเล็กน้อย จึงได้มีการกำหนดสัทลักษณะหลักของวรรณยุกต์โดยใช้หลักเกณฑ์ว่าสัทลักษณะใดที่ปรากฏมากที่สุดจะจัดให้เป็นสัทลักษณะหลัก สัทลักษณะหลักของวรรณยุกต์ทั้ง 6 วรรณยุกต์มีดังนี้

วรรณยุกต์ที่ 1 (A123) เป็นเสียงวรรณยุกต์กลาง ตก และขึ้น

วรรณยุกต์ที่ 2 (A4) เป็นเสียงวรรณยุกต์กลางต่ำขึ้นตก

วรรณยุกต์ที่ 3 (B123) เป็นเสียงวรรณยุกต์กลางต่ำ ตก ขึ้นสูง

วรรณยุกต์ที่ 4 (B4) เป็นเสียงวรรณยุกต์กลางระดับ

วรรณยุกต์ที่ 5 (C123) เป็นเสียงวรรณยุกต์กลางต่ำ ตก และบีบที่เส้นเสียง

วรรณยุกต์ที่ 6 (C4) เป็นเสียงวรรณยุกต์กลาง ตก และบีบที่เส้นเสียง

สัทลักษณะย่อยของสัทลักษณะหลักทั้ง 6 มีการแปรตามอายุในบางภูมิภาค

สำหรับระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยคำที่เมืองขอนแก่น พบว่ามีจำนวนวรรณยุกต์เท่ากันคือ 6 วรรณยุกต์ โดยมีเงื่อนไขในการแยกเสียงของวรรณยุกต์เหมือนกับภาษาไทยโ่ง่ง สัทลักษณะของวรรณยุกต์มีความคล้ายคลึงกับภาษาไทยโ่ง่งยกเว้นวรรณยุกต์ A123 และ A4 ซึ่งสัทลักษณะของภาษาไทยคำจะเป็นกลางระดับ [33] และสูงระดับ [55] ตามลำดับ